

NORA-møte, torsdag 19. november 2009

Referat

Møtestart: Kl 09.00

Til stede:

Christine Rostgaard, ABM utvikling
Arthur N. Olsen, UB Agder
Ingrid Cutler, UB Bergen
Morten Erlandsen USIT Oslo
Stine-Marie Barsjø, UB Oslo
Leif Longva, UB Tromsø (referent)
Jan Erik Frantsvåg, UB Tromsø, leder
Rune Brandshaug, NTNU
Marit Strandås, Høgskolen i Bodø
Arild Skalmæraas, Høgskolen i Telemark
Fredrik Kavli, Norges handelshøgskole
Hege Johannesen, BIBSYS
Roger Mathisen, Nasjonalbiblioteket

Forfall:

Klaus Jøran Tollan, Høgskolen i Gjøvik
Ole Gunnar Evensen, UB Bergen

SAKSLISTE

1 Referent

Leif Longva valgt til referent

2 Innkalling og saksliste

Ingen merknader

3 Referat fra forrige møte

Leder beklaget at det gikk alt for lang tid før referatet ble gjort tilgjengelig på openaccess.no. For øvrig ingen merknader.

4 Status OA

4.1 Statusrunde – møtedeltakerne rapporterer

UiB (Ingrid): Styrevedtaket om UiB-policy har virkning fra og med 1.1.2010, og vil bety at alle skal laste opp en kopi av sine artikler. Det arbeides med en utveksling mellom Frida og BORA, slik at artiklene kan lastes opp i Frida, og overføres til en lukket DSpace-instans. Derfra legges de artikler som kan over i BORA.

De begynner med noen fag og institutt som piloter, for å høste erfaring. I kontakten med fagmiljøene, for å informere om ordningen, er fagreferentene koblet inn.

NHH (Fredrik): Forskningsavdelingen arbeider for at alt av artikler skal legges i BORA. NHHs strategidokument sier imidlertid ingen ting om publisering og arkivering, så dette er ikke basert på et institusjonelt vedtak. De har lagd en egen innleveringstjeneste for artikler og andre dokumenter.

ABM-U (Christine): Presenterte seg som ny representant fra ABM-U etter Jan Seland. Hun bekreftet at søknad fra NORA, om støtte til et prosjekt for innsamling og oversending til Sherpa/Romeo informasjon om norske tidsskrifters arkiveringspolicy, er mottatt. Svar på søknaden kan forventes i februar.

UiT (Leif): To milepæler nettopp oppnådd: 100 doktoravhandlinger og 2000 dokumenter i alt i Munin.

Ny PhD-forskrift ved UiT: UB prøvde å få inn prinsippet om at alle doktoravhandlinger skal gjøres tilgjengelige i Munin, med mulighet for å søke unntak. Dette ble ikke med i den nye forskriften. En elektronisk innleveringstjeneste for doktoravhandlinger vil bli utarbeidet med det første.

Ny handlingsplan for UiT: Det skal utarbeides en egen plan for åpen tilgang til UiTs forskning, og UB vil være aktive i utformingen av retningslinjer og insentiver i en slik plan. Planen vil bli styrebehandlet våren 2010.

HiBodø (Marit): Ikke noe særlig nytt å berette. Noen nye forskningsrapporter er lagt inn, men arbeidet går ellers nokså seint.

UiA (Arthur): Institusjonspolicyen har som mål at 20 % av artiklene (ca 80 stykk fra 2009) skal være tilgjengelige i AURA. Per 2015 skal dette være økt til 80 %. I institusjonens budsjett er det tatt med stimulering i form av direkte tilskudd for hver artikkel som publiseres som open access, eller som arkiveres i AURA. Til sammen er det budsjettert med 150 000 kroner til dette.

De har kontaktet Høyskoleforlaget om adgang til å legge artikler fra antologier utgitt av de i AURA.

NTNU (Rune): Publisering er nå et innsatsområde for UB, NTNU. De har 5 årsverk til arbeidet med OA-publisering og arkivering, og bygger kompetanse i organisasjonen. Innleveringsportal for masteroppgaver er tatt i bruk på noen fag og institutt. Målet er å dette tatt i bruk på hele NTNU.

OJS: To tidsskrifter på lufta, og flere kommer.

Arbeider med å forberede en sak om institusjonspolicy for dekanmøtet.

Har begynt på en gjennomgang av hva som skal registreres i de ulike systemer, herunder DIVA, Frida og Bibliotekbasen.

HiTelemark (Arild): Institusjonen har etablert ordning for betaling av APC (egenbetaling) for artikler i OA-tidsskrifter, og også en budsjettfordeling som gir enhetene uttelling for arkivering.

4.2 Nye arkiver siden sist (Morten/Jan Erik)

Betanien diakonale høyskole har et Brage-arkiv som nå høstes av NORA. Samisk høyskole kommer snart, og Høgskolen i Oslo (ODA) likeså.

NORA har noen døde arkiver der ingen ting skjer: NGU, FFI, NKVTS og IMDI. Disse bør med fordel ta i bruk Brage, og BIBSYS bør kontakte de med tanke på dette.

4.3 Nye OA-tidsskrifter

Oslo (FRITT): 'Journal of Electrical Bioimpedance' kommer 3. desember.

Noen tidsskrifter hos FRITT sliter med manglende OJS-kompetanse. FRITT har ikke kapasitet til å tilby brukerstøtte på OJS. Det kan her være en aktuelt å høre med Unipub om de kan ta en rolle.

Tromsø og Bodø: 'Nordisk tidsskrift for helseforskning' (felles utgivelse fra UiT og HiBodø) kommer i januar.

Bergen (BOAP): Voices er på vei over til OJS og BOAP. Et annet tidsskrift skal også komme i desember.

For øvrig vil Oslo bruke Open Conference System (OCS) til en konferanse som skal holdes i 2011. Og OCS er i bruk for en konferanse i Bergen.

5 Status Bibsys BRAGE (BIBSYS) – Hege J.

Det er nå 34 institusjoner som har avtale med BIBSYS om å bruke Brage. Siste tilvekst er Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo. Statistisk sentralbyrå vil ta i bruk Brage fra nyttår. Samisk høgskole og Jernbaneverket er institusjoner som har ytret ønske om å ta i bruk Brage. Jernbaneverket er jo ikke en vitenskapelig institusjon, men selv om deres arkiv-innhold av den grunn ikke skal høstes av NORA, er det ikke noe i veien for at de blir med i Brage-konsortiet.

Brage har gjort tilpasninger til NORA-krav for dokumenttyper og fulltekst-url. De har nå DSpace versjon 1.5.2 på demoversjon. De har valgt å ta i bruk Manakin-brukergrensesnittet.

6 Status for Bibsys' høsting av arkivene – Hege J.

Høsting av arkivene for generering av katalogposter er på virksomhetsplanen for 2010. Bibliotekene må avgjøre hvilke dokumenttyper i arkivene som skal høstes.

Bibsys' høstetjeneste kan bli nyttig også for Nasjonalbiblioteket som skal høste arkivene for langtidslagring.

7 Status openaccess.no – Leif

Redaksjonen bruker denne wikien til å legge ut nyheter med relevans for open access-publisering og åpne arkiver, med vekt på det som skjer i Norge. I tillegg skal wikien også være en støttetjeneste for de som arbeider med OA-tidsskrifter og åpne arkiver, herunder informasjon om gjeldende standarder for arkiv som skal høstes til NORA samt anbefalinger og veiledninger ("brukerhåndbok") etter hvert som slike utarbeides, både for arkiver og utgivere og redaksjoner av OA-tidsskrifter. Det er behov for bedre og mer info på dette feltet i wikien.

Redaksjonen har et ansvar for å arbeide med disse tingene, men som jobber med, og/eller har interesse for temaene oppfordres til å bidra.

8 Status langtidslagring – Morten og Roger

På NBs arbeidsplan for 2010 er dette nå ført opp som 3. punkt. Dette vil da bli gjort når sakene under punkt 1 og 2 er gjort, med mindre det dukker opp andre saker som gis prioritet. Det bør derfor være håp om at dette kan bli gjort i løpet av 1. halvår 2010. Det vil være behov for kommunisering med arkivene (via NORA) om hva arkivene ønsker i forbindelse med en slik tjeneste. Hvordan skal NBs arkiv være søkbart? Skal metadata lagres i en base utenfor NBs arkiv, eksempelvis i Bibsys? Skal NB-kopien også være åpent tilgjengelig? Eventuelt at adgangen skal være begrenset til FEIDE-påloggede? Et spørsmål er om artikler som er publisert hos kommersielle forlag – det er ikke sikkert lisensen tillater at slike skal lagres og være åpent tilgjengelige andre steder enn i institusjonens arkiv. Dette bør tas opp på nasjonalt plan med utgiverne.

Det må avklares hvilke krav som skal stilles til pdf-filene, eksempelvis at fontene er definert ('embedded') i filene. Alle slike krav må vi (dvs. NORA) beskrive, og inkludere i anbefalingene overfor arkivene.

9 Norsk Sherpa/RoMEO-prosjekt – Arild S. og Jan Erik F. orienterer

I Norge finnes det ca 400 tidsskrifter eller serier fra ca 300 utgivere (herunder institusjoner), som kan være aktuelle å innhente info fra, om arkiveringspolicy, og få dette inkludert i Sherpa/ROMEEO.

NORA har søkt ABM-U om finansiering av 5 månedersverk til å gjøre en kartlegging av disse tidsskriftenes /serienes policyer. Prioritet gis til kartlegging av de ca 130 vitenskapelige tidsskriftene. Dernest gjenstår ca 270 skriftserier.

10 Metadata - DRIVER - fremdriftsmuligheter og behov – Leif/Ingrid

10.1 Medietyper [1]

Prinsippvedtak at NORA tar inn dette i sin standard. 'Kardinalkollegiet' ser på hvordan dette kan implementeres, og presenterer plan for dette på neste NORA-møte.

10.2 Dokumentversjon [2]

Prinsippvedtak at NORA tar inn dette i sin standard. 'Kardinalkollegiet' ser på hvordan dette kan implementeres, og presenterer plan for dette på neste NORA-møte.

10.3 Utvikling av NORA-standarder og vokabularer for andre DRIVER metadatafelter
Dette kan være aktuelt. Ses i sammenheng med sak 15.6.

11 NORA-deltakelse i EU-finansiert prosjekt OpenAIRE – Jan Erik F. orienterer

OpenAIRE er et prosjekt som skal hjelpe forskere og institusjoner til å gjøre forskningen åpent tilgjengelig, i tråd med de krav som stilles i eksempelvis EUs 7. rammeprogram for forskning. NORA er en liten deltaker, som eneste fra utenfor EU. NORAs andel av prosjektet tilsvarer 2 månedersverk.

12 Finansiering – Jan Erik F. orienterer om status

NORA får 1 mill kroner til drift i 2010. Dette gir ikke rom for annet enn drift – ingen prosjekter – se for øvrig sak 14.

Departementet sier at videre finansiering av NORA må ses i sammenheng med NVI. (Vedr NVI har departementet satt ned arbeidsgrupper, og NVI vil etter planen bli en brikke i et omfattende forskningsinfo-system.)

13 Prosjektmidler: status for forbruk – Jan Erik F. og søkerne orienterer

13.1 UiT: Muninseminar

13.2 UiT: Egenandel NOAP-deltakelse 120 000

Stipulert totale utgifter på de to UiT-prosjektene er 190 000,-

13.3 UiB: Nasjonal støttetjeneste OA-tidsskrifter 120 000

UiB mistet en person som jobbet på prosjektet. Ingrid må ta jobben som er blitt forsinket. Ett tidsskrift kommer i desember, med hjelp av denne støttetjenesten. Et par til er på vent, og prosjektet vil derfor løpe utover i 2010. Tjenesten skal presenteres på NOAP-konferansen i Uppsala 25. november.

Deler av midlene kan eventuelt brukes til kompetanseheving ved ulike norske institusjoner, som kursing i bruk av style sheet og maler, samt reise til en OJS-workshop som arrangeres i København i januar.

13.4 UiO: Tekstmining, 120 000

Lite har blitt gjort, og lite penger er brukt. Informatikkmiljøet er engasjert til fortolkning av pdf, som et grunnlag for tekstmining. Prosjektet vil løpe også i 2010, og UiO kommer til å bruke de tildelte midlene. Vedr fortolkning av pdf er det noe NB gjør ved bruk av kommersiell programvare. Utveksling av erfaringer mellom UiO og NB bør derfor være aktuelt.

14 Økonomistatus – Jan Erik F.

14.1 Forbruk per 31.10.2009 og prognose for hele året

Status per 10.11.09 og prognose ut året:

	Forbruk hittil i år	Antatt gjenstående forbruk	Prognose ut 2009
NORA-områdeovervåkning og samarbeid	62 519	22 000	84 519
NORA Leder innsatsprogrammet	418 706	94 400	513 106
NORA Programmerer og datateknisk drift	229 204	162 500	391 704
NORA Redaktør	45 135	20 000	65 135
NORA Styringsgruppen	50 204	110 000	160 204
NORA Prosjektmidler	-	360 000	360 000
Sum forbruk	805 767	768 900	1 574 667
Bevilgning fra KD			1 600 000
Underskudd foregående år			29 632
Til disposisjon 2009			1 570 368
Gjenstår i forhold til budsjett			-4 299

Orientering tatt til etterretning.

14.2 Disponering for 2010, ref. omsøkt budsjett

Budsjett i søknad til KD:

Formål	Beløp
Leder for NORA	300 000
IT-drift, vedlikehold, utvikling og teknisk støtte	450 000
Redaktør for openaccess.no	350 000
Styringsgruppen	100 000
Reiseutgifter styringsgruppen	50 000
Områdeovervåkning og nordisk/internasjonalt samarbeid	100 000
Støtte til samarbeidsprosjekter som fremmer Open Access	350 000
Totalt	1 700 000

NORA har fått beskjed fra KD om at man får 1 mill kr., men brev om dette vil ikke komme før Stortinget er ferdig med å behandle KDs budsjett.

Med bakgrunn i faktiske tall for 2009, foreslå følgende forslag til fordeling av 1 mill kr for 2010:

Forslag til fordeling for 2010

Formål	Beløp
Leder for NORA	375 000
IT-drift, vedlikehold, utvikling og teknisk støtte	400 000
Redaktør for openaccess.no	50 000
Styringsgruppen	0
Reiseutgifter styringsgruppen	95 000
Områdeovervåking og nordisk/internasjonalt samarbeid	80 000
Støtte til samarbeidsprosjekter som fremmer Open Access	0
Totalt	1 000 000

Det fremlagte budsjett ble vedtatt.

15 Prioritering av utviklingsoppgaver for 2010 – Jan Erik F./Morten/Ingrid

Uprioritert rekkefølge:

15.1 Langtidslagring hos Nasjonalbiblioteket

En utfordring er om det stilles formelle krav til pdf-en. Da må studentene ha tilgang til en server med rette programvaren for pdf-generering. Dette kan bli problematisk for de som benytter spesielle tegn som en slik fellesserver ikke har støtte for. Det vil derfor være behov for at studenter benytter en fast mal med et sett av lovlige tegn, til sin masteroppgave.

15.2 Implementering av løsning for DRIVER-høsting av NORA – tilpasning til DRIVER metadatastandard

Løsningen for DRIVER-høsting er OK. Det er imidlertid litt uklart hva som er DRIVERS status. DRIVERS prosjektfase er over, men resultatene fra prosjektet skal (formidentlig) forvaltes videre.

15.3 Oversettelse av OJS til norsk (komplettering og overføring til siste versjon av OJS)

Oversettelsen som ble gjort, må følges opp for ny versjon av OJS. Litt korrekturlesning gjenstår. Det er et problem å få med peer review-kommentarene når man flytter innholdet over på 2.0-versjonen av OJS.

15.4 Tekstmining-prosjekt

Dette gjøres i sin helhet innefor de tildelte prosjektmidlene.

15.5 Integrasjon NORA–BIBSYS

Se sak 6.

15.6 "Brukerhåndbok for åpne institusjonelle arkiver i Norge" og "Best practices for metadata" Dette bør det legges vekt på å få utarbeidet, og inkludert i openaccess.no. Dette kan også omfatte en beskrivelse av hvordan det gjøres hos de enkelte arkivene, dersom det er uenighet og avvik arkivene i mellom. Bibliografisk gruppe ved bibliotekene bør involveres i dette.

Bergen gjør ferdig sin beskrivelse av hvordan de håndterer de ulike metadata i BORA. Deretter bør en gruppe ta over for å lage en brukerhåndbok. I denne gruppen må det være med en fra Bergen, pluss to andre. Det bestemmes senere hvem de to andre skal være.

15.7 Høsting av metadata fra OAI-PMH-kompatible tellende norske OA-tidsskrifter og inkludering i søketjeneste og videre distribusjon av metadata

Morten lager et forslag til hvordan dette skal gjøres. Disse dokumentene ikke kommer fra institusjonelle vitenarkiver, og har derfor en annen status enn dokumentene som NORA høster fra de øvrige kildene. Det vil derfor være aktuelt å lage et skille på dette kriteriet i søkegrensesnittet.

15.8 Administrasjonsmodulen i NORA

Morten har behov for å overvåke NORA, og andre administrative behov.

16 Organisering fremover – Jan Erik F.

Det var enighet om at tiden ikke er den rette for å diskutere omorganisering av NORAs styrings- og arbeidsmodell. Dette bør ses i lys av hva som skjer med NVI, og NORAs organisering i tilknytning til dette, slik departementet har uttalt.

17 Prosjektleders aktiviteter siden sist – Jan Erik F. rapporterer

[Dette punktet utgikk pga tidsnød, men her er en oversikt over det lederen hadde til hensikt å orientere om på møtet:]

04.05.09 Samisk høgskole, Kautokeino – møte og orientering om Open Access

12.05.09 Møte med UHR-B, Drammen – diskusjon om NORAs fremtid

19.06.09 Internt møte med Morten E. Oslo

22.06.09 Møte med Knowledge Exchange, Brussel

03.09.09 Møte med NTNU, Trondheim – orientering om NORA og OA, deltakelse i diskusjon

14.-16.09.09 Deltakelse 1st Conference on Open Access Scholarly Publishing (COASP), Lund

13.-16.10.09 Deltakelse DSUG09 (DSpace User Group Meeting 2009), Göteborg – foredrag om NORA

19.-21.10.09 Deltakelse i DRIVER Summit og COAR Constitutional Assembly, Gent

Kommer:

24.-25.11.09 Deltakelse i “Nordic Scientific and Scholarly journal publishing - interesting times”, Uppsala – foredrag basert på survey som er gjort. I regi av NOAP-prosjektet.

12.-15.01.10 Deltakelse i oppstartmøte for OpenAIRE, Athen

18 Andre orienteringer

18.1 Medlemsskap i COAR – Jan Erik F.

18.2 Medlemsskap i DART Europe – Jan Erik F.

Jan Erik informerte om at NORA nå er med i begge organisasjoner. NORA er ”founding member” i COAR (Confederation of Open Access Repositories). COAR skal være organisasjonen som viderefører en del av arbeidet DRIVER og DRIVER II har gjort, blant annet med metadatastandarder, og være en global interesseorganisasjon for vitenarkiver. EU-kommisjonen viser interesse for COAR. Også Chinese Academy of Science og et par større japanske organisasjoner er med som founding members. Medlemskontingenten for 2009 er EUR 100, men kan fort bli større i 2010.

Dart Europe er den europeiske arbeidsgruppen for Networked Digital Library of Theses and Dissertations (NDLTD), og driver DEEP (Dart Europe E-theses Portal). De har tilbudt NORA medlemsskap. Dette koster lite ut over litt arbeidsinnsats – bl.a. skal noen tekster oversettes til norsk – og deltakelsen kan gi økt kontaktnett. NORA-leder har

derfor valgt å undertegne de nødvendige papirer, slik at NORA nå er norsk deltaker i Dart Europe.

19 Eventuelt

Brages arbeidsgruppe planlegger å arrangere en samling for de som jobber praktisk med arkivene, for utveksling av erfaringer, drøfting av spørsmål og generering av inspirasjon og iver! BIBSYS vil stå for det praktiske og tekniske ved arrangementet. Arthur Olsen er koordinator for planleggingen. Arrangementet vil være åpent for deltakere utenfor Bragekonsortiet, og også for de som ikke bruker DSpace. Tidspunkt er ikke bestemt, men man tenker seg en gang i løpet av mai.

20 Neste møte – tentativ tid og sted

Det ble ikke gjort noe vedtak om dette. Planene for 2010 er å ha to møter, et på våren og et på høsten.

Leif Longva, referent